

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztéségi hiv. órák d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) földszint. Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 8-ig és tép.

A Függetlenségi Népfront országos kongresszusán hatalmas országépítő tervet jelentett be Rákosi Máttyás

Egy új korszak alapköveit rakjuk le, mondotta Dobi István

A Magyar Függetlenségi Népfront első kongresszusa hatalmas országépítő program jegyében zajlott le. A magyar fejlődésben új fejezetet nyitott meg a kongresszus, melyen a Népfront elnöke, Rákosi Máttyás nagy beszédében mutatta meg az utat, melyen tovább halad a felszabadult magyar nép.

A Magyar Függetlenségi Népfront első országos kongresszusa a Sportcsarnok pompásan felszerített nagytermében folyt le. Az emelvény felett nemzetiszínű és vörös zászlóktól övezve Lenin és Sztálin hatalmas arcképeit helyezték el, valamint Rákosi Máttyás, Szakasits Árpád és Dobi István arcképeit. A szemközti falról Kossuth Lajos és Petőfi Sándor arcképei néztek le a teremre, amely már jóval a kongresszus megnyitása előtt zsúfolásig megtelt a küldöttekkel, akik az ország valamennyi vidékéről eljöttek, hogy jelen legyenek a Magyar Függetlenségi Népfront első országos kongresszusán.

Fél 12-kor foglalta el helyét az elnöki emelvényen Szakasits Árpád köztársasági elnök, Dobi István miniszterelnök, Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes, Rajk László külügyminiszter, Ruzsics Ferenc államminiszter és Molnár Zoltán, a somogy megyei Függetlenségi Népfront Bizottság elnöke.

A kétezer kiküldött felállva, tomboló lelkesedéssel ünnepelte a magyar dolgozó nép vezetőit. A tapsvihar elültetése után Dobi István emelkedett szólásra:

DOBI ISTVÁN MEGNYITÓ BESZÉDE

Történelmi jelentőségű eseményeknek vagyunk részesei — kezdte beszédét Dobi István. —

Az ország minden részéről összejöttünk, — a politikai pártoknak és tömegszervezeteknek a kiküldöttjei — hogy a nép akaratából megvalósítsuk végleges alakjában a Magyar Függetlenségi Frontot. Ez a szervezete: mintegy megtestesítője lesz a dolgozó magyar nép törekvésének, politikai és erkölcsi egységének. Megalkotását a fejlődésnek az az útja tette lehetővé, amelyet azóta tettünk meg, hogy a Szovjetunió dicsőséges hadserege (viharos taps, felkiáltások percekig: Eljen Sztálin!) felszabadította országunkat. Haladásunk során mindjártban kiszorítottuk a határból a kizsákmányolókat és mind következőkben jutottak arányuk a nép érdekei. Ott pedig, ahol közös érdekek jutnak kifejezésre, közelednek egymáshoz a vélemények is. Ma már az alapvető kérdésekben megértjük egymást, és valamennyien elfogadjuk fejlődésünk élenjáró osztályának, a munkásosztályának és pártjának, Magyar Dolgozók Pártjának vezetését. (Óriási taps.)

Igy kerülhetett sor arra, hogy a régi és szerepét már betöltött Magyar Függetlenségi Front helyett Rákosi Máttyás irányításával

sával (Hosszanartó lelkes ünneplés) megalkítsuk az egységesebb Magyar Függetlenségi Népfrontot.

Rákosi Máttyás nagy beszéde

Percekig tartó taps és éljenzés fogadta Rákosi Máttyást.

A Függetlenségi Népfront megalakítását a magyar dolgozó nép országsszerte megértéssel és lelkesedéssel fogadta — kezdte beszédét Rákosi Máttyás. — Ez a megértés és lelkesedés lesz egyik erőforrásunk az előttünk álló nagy és nehéz feladatok megoldásában. A Magyar Függetlenségi Népfront alapítói voltak: a Magyar Dolgozók Pártja, a Független Kisgazda Párt, a Nemzeti Parasztpárt, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége, a Dolgozó Parasztok és Földművelők Országos Szövetsége, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége és a Magyar Ifjúsági Népi Szövetség. Ujlag még két párt kérte felvételét: a Független Magyar Demokrata Párt és a Radikális Párt. Az ideiglenes tanács elnöksége miután a két párt képviselőivel folytatott tárgyalások során megkapta azokat a politikai és szervezeti biztosítékokat, amelyek a népi demokráciához való csatlakozás előfeltételei, ezt a két pártot felvette a Magyar Függetlenségi Népfrontba. Mindkét pártnak

Barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést kötünk Csehszlovákiával

Rákosi Máttyás üdvözölte a Népfront kongresszusán jelenlévő bolgár kormányküldöttséget, majd amikor bejelentette a Bulgáriával tegnap megkötött barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt, a kongresszus résztvevői percekig át kelkesen ünnepelelték Dimirovot és a magyar-bolgár népi barátságát. Rákosi Máttyás a következő nagyjelentőségű bejelentését folytatta beszédét:

A magyar népi demokrácia éppen most fejezte be a meg egyezés és kibékülés sok tízezer követelő művét északi szomszédunkkal és barátunkkal, a csehszlovák köztársasággal. Ennek a megértésnek és megbékélésnek

A hároméves terv sikerei

A hároméves tervet — most már nyugodtan állíthatjuk — hét hónappal a kitűzött idő előtt, két év és öt hónap alatt be fogjuk fejezni. Az eredetileg hat és félmilliárd forintba tervezett tökebefektetést jóval túl fogjuk haladni. Eddig már négytízmilliárd 640 millió forintot fektettünk be a terv végrehajtása folyamán. Ez év februárjában a havi befektetés összege elérte a háromszáz milliót. Az év végén 3700 millió forint újabb befektetésre kerül sor. Ezek a számok egyben megadják a feleletet: azoknak, akik 1947-ben kételkedtek, vagy éppen gúnyolódtak és túloztak, sőt fantaszikusnak nevezték tervünket. Az események újra nemcsak azt mutatták meg, hogy a magyar kommunizmus csak olyan célokat tűznek maguk elé, amelyek a magyar dolgozó nép érdekében szolgálnak, de azt is,

képviselői ennek megfelelően eszen az országos kongresszusunkon már résztvesznek. E pártok állásfoglalása újabb bizonyítéka a magyar demokrácia megerősítésének.

Az eddigi Front munkájáról szövege Rákosi Máttyás megállapította, hogy rövid négy esztendő eltelte után, legnagyobb sikerrel a háború szörnyű sebeit begyógyított. Ujjáépítettük és a dolgozó nép kezébe adtuk államszervezetünket. A demokrácia vívmányainak biztosítására napirendre tűztük és jelenlegyener mértékben végre is hajtottuk a kapitalista kizsákmányolás korlátozását, végül rátértünk a szocializmus építésére.

A demokrácia bepolitikai sikerét külpolitikai téren is meg hozták a maguk gyümölcsét. Hitler utolsó csatlósából hazánk, a szabad népek családjának megbecsült tagja lett. Barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötöttünk megsegitőnkkel, a nagy Szovjetunióval, valamint a népi demokráciákkal. (Viharos, lelkes taps.)

eredményeképpen a közeljövőben a csehszlovák köztársasággal is megkötjük a barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést. Ez a szerződés súlyos veresége azoknak a reakciós erőeknek, amelyek esztendőnkön át igyekeztek éket venni a két egymásraval szembe fordított ország közé és egyben nagy sikere az egész demokráciai haladó frontnak. A román és lengyel népi demokráciákkal megkötött barátsági egyezmény után a csehszlovák szerződéssel még erőteljesebbé válik a szabadságunk és függetlenségünk: védő népi demokráciák frontja, a világuralomra törő háborúra uszító nyugati imperialistákkal szemben.

ELISMERÉS A DOLGOZÓKNAR

Az eddigi Front munkájáról szövege Rákosi Máttyás megállapította, hogy rövid négy esztendő eltelte után, legnagyobb sikerrel a háború szörnyű sebeit begyógyított. Ujjáépítettük és a dolgozó nép kezébe adtuk államszervezetünket. A demokrácia vívmányainak biztosítására napirendre tűztük és jelenlegyener mértékben végre is hajtottuk a kapitalista kizsákmányolás korlátozását, végül rátértünk a szocializmus építésére.

építhet az ipari munkásságra és kipróbált viharezett pártjára, a magyar kommunizmusra, a Magyar Dolgozók Pártjára. (Eljenzés és taps.)

A legnagyobb elismeréssel kell szólani a magyar parasztságról is, különösen az újjazdáról, akik a felszabadulás után rendkívül nehéz viszonyok közepette szorgalmukkal, kitartásukkal és szaktudásukkal helyre tudták állítani a magyar mezőgazdaságot és a három év száraz természetünk ellenére elvégezték mindazokat a feladatokat, amelyek hazánk talpraállítása érdekében a mezőgazdaságra hárultak. A munkás-paraszti szövetség az elmúlt négy esztendő alatt a reakció minden támadását

Aki kívül marad a Népfronton, az nem akar résztvenni az országépítésben

Nyugodtan el lehet mondani, hogy a magyar demokrácia minden használható ereje a Függetlenségi Népfronton belül van. Aki most kívüli marad, az ezzel a nényvel maga jelenti ki, hogy nem akar résztvenni az országépítés nehéz munkájában. Az előttünk álló nagy célok, mint a Függetlenségi Népfront nyilatkozata mondja, megkövetelik, hogy közös erővel harcoljunk a kizsákmányoló osztályok és maradványai, a reakciók törekvései ellen, semmissé tegyük a nagybirtonos és nagytőkés, valamint a velük szövetséget kötők és klerikális reakciókat. Közös erővel védjük népi demokráciánk nagy vívmányait, néplink békéjét, hazánk függetlenségét, az imperialisták gyarmatosító háborús törekvései fel szemben. Közös erővel építjük fel a magyar dolgozó nép új hazáját, az elnyomástól és kizsákmányolástól mentes új Ársadalmat.

Ebből a célból ennek megvalósításáért kellett megszerveznünk a Magyar Függetlenségi Népfrontot, a magyar munkásosztály, a dolgozó parasztság, a népet szolgáló értelmiség, a dolgozó kisemberek harci és építő szövetségét a legkiválóbbabb lelkifundusabb és legkiválóbbabb társadalmi osztály, a munkásosztály vezetésével. E célok megvalósítása megköveteli, hogy demokratikus köztársaságunk a szó igazi értelmében a magyar dolgozó nép államává, népköztársasággá váljék.

DEMOKRÁCIÁNK FEGYELME

Ennek megfelelően nemcsak a nép politikai jogait kell kiterjeszteni, de gondoskodni kell arról, hogy megvalósuljanak azok az anyagi és kulturális előfeltételek, amelyek nélkül a legszélesebb politikai jog is csak írott malaszt marad. A népjogi kiterjesztése, a dolgozó nép bevonása a kormányzás minden ágába nemcsak azt követeli meg, hogy régi alkotmányunkat a magyar nép nagy politikai és társadalmi vívmányainak megfelelően újá lakítsuk, de azt is, hogy megszilárdítsuk a demokrácia fegyelmét.

Szervesen folyik ebből, hogy a pártversenget, melyből csak az

viszsa tudta venni. — A határoló értelmiséggel kapcsolatosan külön rá kell mutatnom, hogy a magyar népi demokrácia fejlődésében most végre ajtókat oda, hogy tudósaink és tudományos munkásaink anyagi helyzetét megjavítsa.

A hároméves tervünk: következő öt éves terv olyan nagy célkitűzésünk, amelynek elvégzése néplink soha a történelem folyamán még nem vállalkozott. Eppen ennek a feladatnak elvégzése követeli meg parasztságot és népi demokrácia erőinek áncsoportosítását, szorosabb, fegyelmesebb összehangolását a Magyar Függetlenségi Népfront megalakítását.

elleneségeitnek volt hazánk, kiküldöttjeink és megsemitésük. Így visszatekintve látjuk csak, hogy mennyi erőt és energiát fordítottunk szét, mennyire meglesztottuk, sőt nem egyszer visszavetettük feladatunkat 1947 óta, a reakció végső vereségéig, a pártversenget.

A magyar demokrácia sikerének, hogy az a felszabadulás nemcsak mincset, a Magyar Dolgozók Pártját hatja át. Megértették ezt szövetségeseink, a Független Kisgazda Párt és a Nemzeti Parasztpárt is. E pártok a felszabadulás óta évek óta emelkedésben nemcsak saját körükön tapasztalták, hogy a versengésnek és pártoskodásnak az ellenőrzéséig győződések, hogy helyes és egyedül járható az az út volt, melyet mi, magyar kommunizmusunk mutatunk. Ez a kettős felismerés teszi lehetővé, hogy a Magyar Függetlenségi Népfront egységes elvi alapon állva, szorosabban és fegyelmesebben fogja össze nemzetünk erőt.

Ezt a szoros fegyelmet pártoskodás megköveteli az, hogy az ellenőrzés feltétlenül társadalmi fog arra, hogy politikailag befolyást gyakoroljon a Népfrontra, de ezen túlmenően szervezeten megkísérel a behatolás. Az elmulit négy esztendő minden tapasztalata erre mutat a súlyos hibát követve el a magyar demokrácia, ha csökkenteni éberségét és elfelejtene, hogy a harcot a reakció befolyása és behatolási kísérletet ellen a Népfrontban is folytatni kell.

A demokrácia fokozott fegyelmé a szabadságjogok fokozott kiterjesztésével jár együtt. E szabadságjogok között külön ki akarjuk hangsúlyozni a demokratikus, építő kritika jogát, valamint a vallásszabadságot.

A Függetlenségi Népfront demokráciánk legbiztosabb alapjainak azonban azt tekintni, ha soha elszűnne a magyar néplink gazdasági, kulturális és politikai

Igazolványképek típusárban, Horváth-foto Simonffy-utca 1-b

életszínvonalát a leggyorsabban, az eddiginél hasoríthatatlanul magasabb fokra tudja emelni. Ennek elérésére a legjobb eszköz a tervezéskodás. A most kidolgozás alatt álló öt éves tervünk hivatva van a dolgozó nép gazdasági színvonalát, kulturális és szociális fejlődését olyan iramban fokozni, amelyre a múltban hiába kerestünk példát, melyre csak a felszabadult nép energiájának tervszerű hatásvetést képes.

Ezzel kapcsolatban néhány olyan számot és tény ismertetek, amelyek a tervnek hatalmas méreteit mutatják. A terv előzetes számai szerint öt év alatt 35 milliárd forintot fogunk befektetni. A pusztán szám mutatja, hogy milyen teljesítményekre képes Pártunk vezetése alatt a magyar dolgozó nép, ha erőforrásait tervszerűen tudja kihasználni.

Még nincs négy éve, amikor az újjáépítés kezdetén a kishitték és az amerikai gyarmatosítás hívei eleve kilátástalannak tartották, hogy saját erőnkkel el tudjuk takarítani a romokat. A külföldi, értsd amerikai kölcson nélkül hozzá sem akartak fogni a munkához. A mi öt éves tervünk befektetési összege dollárban is csinos szám: 3 milliárd dollár és minden évről csatározásban mutatja, hogy helyesen jártunk el, amikor a saját gazdasági erőforrásainkra vettük irányt.

Aki e 35 milliárd forintnyi befektetést kételkedéssel fogadja, annak figyelmébe ajánljuk, hogy ugyanilyen kételkedéssel, hitetlenséggel, sőt gúnnyal fogadták három éves tervünket, melyet az idén hét hónappal a kitűzött idő előtt, túl fogunk teljesíteni.

Uj városok, új ipartelepek az öt éves tervben

Az öt év alatt harmincötmilliárd forintot fogunk befektetni. Ez a szám mutatja milyen teljesítményekre képes az MDP vezetése alatt a magyar dolgozó nép, ha erőforrásait tervszerűen tudja kihasználni. A nemzeti jövedelmet ez alatt az öt év alatt hatvan százalékkal emeljük, ennek megfelelő részét természetesen a dolgozók életszínvonalának további emelésére fordítjuk.

A nehézipart, a kémiai és ruházi ipart megkésztesszük, olyan vidékeken, amelyek eddig kizárólag mezőgazdasági jellegűek voltak, hatalmas gyárakat létesítünk. Az ipari munkásság száma legalább háromszázezerrel növekszik, az új nagy ipartelepek közel új városok, városrészek keletkeznek. Öt esztendő alatt hazánk iparosodó mezőgazdasági országát fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari országgá változik. Tízszerezve kell építeni az új városi típusú munkásházákat, ki

felvásárolta a bank, vagy a nagybirtokos. A parasztságból béresek, vagy városi napszámosok lettek, ez volt a kapitalista fejlődés. Mi hazánkban fejlett, gazdag ipari országot akarunk teremteni anélkül, hogy a falusi dolgozó népnek a fejlődés során mindazt végig kelljen szenvednie, ami a kapitalista, a tőkés országokban a parasztság osztályrészeül jutott. Mi ezt akarjuk, hogy élvezhesse a szövetkezete útján mindazokat az előnyöket, melyeket a nagyüzemi, mezőgazdasági termelés nyújt.

kei építünk az egészségügy állami szervezetét. Uj éremiséget, legálabb nyolc-tízezer mérnököt és tíz-tizenkétezer tanárt kell a munkásszótály és a dolgozó parasztság fiatalok sorából kiverni. Üzemeltetnek új felszereléssel látjuk el, hogy a modern technika legfrissebb vívmányait értékesíteni tudjuk. Villanyt két másfélmillió falusi lakos, a gépielműködés számát ötszázra emeljük, huszonegyezer állami traktorral és az arató-céplőgépek bevezetésével. Kétszáz ezer holdat veszünk öntözés alá és száz ezer holdra terjesztjük ki a gyapottermesztést. Háromszázmillió forintot állít be a terv a falusi be- költöbük építésére, talajjavításra, vetőmagjavításra, az állattálmány minőségének és mennyiségének emelésére, gazdasági építésekre, erdőbirtásra, fásításra pedig több mint hatmillió forintot fektetünk be.

Hasonló, de sokkal gyorsabb fejlődés irama a Szovjetunióban mondotta Rákosi Mátvás, mely a száláni öt éves tervet kövekeztében másfél évtized alatt elmaradt mezőgazdasági országból hatalmas ipari államhámmá fejlődött s az Egyesült Államokon kívül messze maga mögött hagyta a kapitalista államokat. A Szovjetunió iparosodása a parasztság életszínvonalának emelésével jár. A kapitalista országok iparosodása ezzel szemben az eredményezte, hogy a parasztság jórésze tönkrement, elárverezett földjüket

felvásárolta a bank, vagy a nagybirtokos. A parasztságból béresek, vagy városi napszámosok lettek, ez volt a kapitalista fejlődés. Mi hazánkban fejlett, gazdag ipari országot akarunk teremteni anélkül, hogy a falusi dolgozó népnek a fejlődés során mindazt végig kelljen szenvednie, ami a kapitalista, a tőkés országokban a parasztság osztályrészeül jutott. Mi ezt akarjuk, hogy élvezhesse a szövetkezete útján mindazokat az előnyöket, melyeket a nagyüzemi, mezőgazdasági termelés nyújt.

felvásárolta a bank, vagy a nagybirtokos. A parasztságból béresek, vagy városi napszámosok lettek, ez volt a kapitalista fejlődés. Mi hazánkban fejlett, gazdag ipari országot akarunk teremteni anélkül, hogy a falusi dolgozó népnek a fejlődés során mindazt végig kelljen szenvednie, ami a kapitalista, a tőkés országokban a parasztság osztályrészeül jutott. Mi ezt akarjuk, hogy élvezhesse a szövetkezete útján mindazokat az előnyöket, melyeket a nagyüzemi, mezőgazdasági termelés nyújt.

Hazánkban fejlett, gazdag ipari országot akarunk teremteni

Hasonló, de sokkal gyorsabb fejlődés irama a Szovjetunióban mondotta Rákosi Mátvás, mely a száláni öt éves tervet kövekeztében másfél évtized alatt elmaradt mezőgazdasági országból hatalmas ipari államhámmá fejlődött s az Egyesült Államokon kívül messze maga mögött hagyta a kapitalista államokat. A Szovjetunió iparosodása a parasztság életszínvonalának emelésével jár. A kapitalista országok iparosodása ezzel szemben az eredményezte, hogy a parasztság jórésze tönkrement, elárverezett földjüket

Debrecen kiépítése

Az öt éves terv célkitűzései közül felsorolta még Rákosi Mátvás az új Nemzeti Színház felépítését, a budapesti földalatti vasút építkezését, a százezer fő befogadására alkalmas sportstadion, a budai Vár új tervek szerint helyreállítását, az elhanyagolt vidéki városok: Miskolc, Szeged, Debrecen kiépítését. Uj hidak egész sorát építjük: Budapesten az Árpád hidat, a Tiszán Kiskőrűnél, Polgárnál, Záhonynál, a Körösön Szarvasnál, a Szamoson Mátolcs-

A békét minden erővel védeni fogjuk

Tulaz nélkül el lehet mondani, hogy nincs hazánknak egyetlen faluja, egyetlen polgára, aki az öt éves terv és annak eredményei közveletlenül ne értenének, ne járulnának hozzá életszínvonalának megjavulásához. — mondotta Rákosi Mátvás, majd rámutatott arra, hogy az öt éves terv megvalósításának két döntő előfeltétele: a demokrácia erőinek szorosabbra fogása és a béke. A népszámlálás adataiból mutatta be azokat a rettenetes pusztításokat, amelyeket hazánk népességében a háború okozott. A háborús kiesés hatszáz ezer főt tesz ki, ami több, mint akár Anglia, akár az Egyesült Államok háborús embervesztésege. Ha ehhez hozzávesszük a háború okozta szörnyű anyagi áldozatot és pusztítást, akkor nem kell magyarázni, miért uszítja el minden hazáját szerető magyar egy harmadik szörnyű világháború hirdetőit. Ez a békevágy a kle-

gyunk pacifisták. A békéért nemcsak szellemi fegyverekkel vagyunk készek harcolni, hanem gondoskodunk arról, hogy demokráciánknak erőteljes, a dolgozó néper védő hadserege legyen. A békéért folyó harcban nem vagyunk egyedül, mellettünk áll felszabadítónk, a hatalmas Szovjetunió, velünk vannak a népi demokráciák virágzó, független államai. — A mi feladatunk, a magyar demokrácia feladata, hogy a magaszakaszán biztosan és megingathatatlanul álljon, hogy az ellenség megértse, hogy a mi országunk nem rés a béke frontján, hanem erős bástya.

Köszönet felszabadítóknak

Más nemzeteknek voltak a múltban sikerült forradalmi és szabadságharcok — mondotta ezután Rákosi Mátvás, — a magyar nemzet előző évnyi történelme folyamán huzamosabb ideig a szabadság izét. Ez az iz tesz nekik és nem kíván leszkoni róla. Ez nyújt külön friss erőt a magyar Dolgozók Pártjának, a magyar kommunistáknak. Minket nemcsak nemzetünk jelene, de múltja és jövője kötelez arra, hogy ezt a történelmi alkalmat minden lehetőséggel együtt dolgozó népünk javára és boldogságára megragadjuk. És ezzel kapcsolatban innen, a Magyar Függetlenség, Népfront Országos Kongresszusáról mondunk újra köszönetet felszabadítóknak, a hatalmas Szovjetunióknak és böles vezérének, a magyarság nagy barátjának Sztálinnak, akik annyi évszázad után végre levették kezükről a bilineser és megnyitották előttünk a szabadság és újjászülés útját.

Egy frontba tömörüljön minden magyar hazafi

Rákosi Mátvás beszédét ezzel a szavakkal fejezte be: — A Magyar Függetlenségi Népfront tudatában van ennek a történelmi lehetőségnek, tudja, hogy amiért hiába küzdöttek Rákóczi kurucok, Kossuth honvédek, az 1919-es forradalom vöröskatonái, azoknak a céloknak elérését most a történelem lehetőséve tette. Ez nyújt külön céltudatosságot és összetartást a Függetlenségi Népf-

Koralov bolgár miniszterelnökhelyettes felszólalása

Rákosi Mátvás beszédét gyakorlati szaktitokos félbe a kongresszus résztvevőinek lekes tapsa és éljenzése. Szvünni nem akaró ünneplésben részesítették a Szovjetuniót és Sztálint, Bulgáriát és Dimitrovot, a francia kommunisistákat és Thorezt, a kínai népi hadsereget és Mao-Ce-Tungot, amikor a magyar nép vezére beszédeben megemlékezett róluk. A beszéd elhangzása után pedig hosszú percekig felállva ünnepekte Rákosi Mátvás, aki szavaival ismét utat mutatott népének és széles perspektívában tárta fel előtte a rá váró harcokat és azok várható hatalmas győzelmét.

Az ünneplés csak akkor csuitt el, amikor Kolarov miniszterelnökhelyettes, a bolgár kormányküldöttség vezetője állt a mikrofon elé, hogy felmácsolja Bulgáriá dolgozóinak, a Hazafias Frontnak és Dimitrovnak üdvözlését. Beszédében részletesen ismertette az a hatalmas átalakulást, amelyen Bulgária felszabadítása óta állment, a szövetkezetek térhódítását és a tervgazdálkodás sikerét. Kitért a 15 bolgár lelkész ellen le-

Dobi miniszterelnök a munkásosztály szerepéről és a falusi osztályharcról

Ebédészünet után Dobi István a Független Kiszgazda Párt nevében megköszönte Rákosi Mátvás tájékoztatóját és azt maga és párjánévében tudomásulvette és elfogadta. — Megállapítottuk külön-külön és együttesen is, a pártok és a politikai vezetők, de ebben a megállapításban ma már osztozik a közvélemény többsége is, hogy munkánkban és politikánkban a munkásság és a Magyar Dolgozók Pártját illeti vezető szerep, személyében pedig Rákosi Mátvás, akit ez alkalomból is szeretettel és tisztelettel üdvözlök. — Nem volt példa rá, hogy létszámolásból olyan gyorsan lábra állt volna egy ország, ahogyan nekünk most sikerült lábraállnunk. Az újjáépítésnek, a talpraállásnak ez a csodája Rákosi Mátvás nevéhez fűződik. Erről soha sem feledkezzünk el, de különösképpen szükséges megemlékezni róla ebben az órában, amikor az ország fejlődésében, felemelkedésében egy új korszak alapköveit rakjuk le.

Dobi István, aki ezután a magyar munkásosztály történelmeformáló küzdelméről beszélt és a dolgozó parasztság nevében köszönetet mondott azért a szövetkezési hűségért és útmutatásokért, melyekkel a munkásosztály, a szegényparasztság küzdelmét már a múltban is felkarolta, rámutatott

kráclák virágzó, független államai. — A mi feladatunk, a magyar demokrácia feladata, hogy a magaszakaszán biztosan és megingathatatlanul álljon, hogy az ellenség megértse, hogy a mi országunk nem rés a béke frontján, hanem erős bástya.

Utána Seregély József, Pest megye DEPOS titkára tett javaslatot az Országos Tanács elnökének és tagjainak megválasztására. Amikor felhangzik a javaslat: „Elnök Rákosi Mátvás”, felzög a hatalmas tapsvirág és éljenzés. A kongresszus küldöttei felállva, hosszú percekig éljenzik a Magyar Függetlenségi Népfront elnökét, Rákosi Mátvást. Ezután egyhangú lelkesedéssel fogadták el az Országos Tanács 81 tagjára vonatkozó javaslatot.

A Tanács elnökségében politikai, gazdasági és kulturális életünk számos vezetője, az ipari és mezőgazdasági dolgozók, az ifjúsági és műszervezetek képviselői foglalkoznak, többek között: Andics Erzsébet, Apró Antal, Bogárn József, Csaba István, Darvas József, Dobi István, Dögei Imre, Erdi Ferenc, Farkas Mihály, Gerő Ernő, Gyöngyösi János, Harustyák József, Jéboru Magda, Kádár János, Kállai Gyula, Károlyi Mihály, Kossa István, Köböl József, Kodály Zoltán, Mekis József, Marosán György, Nagy Imre, Négrádi Sándor, Ortutay Gyula, Pálffy György, Piros László, Rajk László, Rátkó Anna, Révai József, Rónai Sándor, Rusznyák István és Vés Zoltán.

Ezután ismét Rákosi Mátvás, az Országos Tanács elnöke emelkedett szólásra: — Tiszelt Országos Kongresszus! A kongresszus munkája befejezéshez ért. Megállapítottuk, hogy a kongresszus a magyar dolgozó nép: a munkások, parasztság és haladó értelmiség egységének és békevágyának magystrói megnyilvánulása volt. Egyben megnyilvánulása annak az etkökél akaratnak, hogy szilárdan, egyenesen folytassuk a megkezdett utat, a népi demokrácia bevált útját. A magyar demokrácia ingadozás nélkül, hűen, heytől a nemzetközi békefront vonalán, amelyet a hatalmas Szovjetunió és annak böles vezére Sztálin vezet. — Meg vagyok győződve, ha programunkat jól hajtuk végre, akkor ez a kongresszus új lapot kezd a magyar fejlődésben és a kongresszus után újra nagyobbakat és szabadabbak léphetünk előre. Innen kérem a magyar dolgozó népet, hogy támogasson bennünket munkánkban és fáradozásainkban. A Magyar Függetlenségi Népfront minden tagjának kívánjuk, hogy célkitűzését korszerűen teljes siker. A Magyar Függetlenségi Népfront első kongresszusát ezennel bezárom. (Percekig tartó taps és éljenzés.)

A kongresszus a Szózat hangjaival ért véget. A tisztikar A kongresszus bezárása után összeült a megválasztott Országos Tanács és megválasztotta a Népfront tisztikarát, amelynek tagjai a következők lettek: Elnök: Rákosi Mátvás, alelnökök: Dobi István és Erdi Ferenc, főtitkár: Rajk László, jegyző: Bares Sándor, pénztáros: Balogh Ferenc, elnökségi tagok: Balogh István, Harustyák József, Jéboru Magda, Kendé Zsigmond, Kovács Zsigmond, Kovács István, Marosán György, Nagy Dániel, Nonn György és Rácz Gyula.

CSOKONAI SZINHÁZ

Csütörtökön este fél 8-kor Az ügyvéd és férje zenés vigjáték 3 felvonásban

gyar közéletből és a kitűzött elölokat megvalósítják.

Elnök: Rákosi Mátvás

Ezután Zsófinc Mihály, a Hofherr-gyár munkásigazgatója, Erdi Ferenc államminiszter, Harustyák József, a Szaktanács elnöke, Berki Mihályné, Zemplén megye főispánja, Balogh István, a Független Magyar Demokrata Párt elnöke, Rácz Gyula, a DEPOS főtitkára, dr. Jéboru Magda az MNDSZ főtitkára, Nonn György a MENSZ elnöke, Harrer Ferenc a Magyar Radikális Párt elnöke és Erdi Gruz Tibor egyetem tanár szóaltak fel és üdvözölték a kongresszust.

Felszólalásaik után Rákosi Mátvás felzög taps és éljenzés közepelele be: — Megállapított, hogy a küldöttek egyhangúan elfogadják a Magyar Függetlenségi Népfront nyilatkozatát és szervezeti szabályzatát.

Utána Seregély József, Pest megye DEPOS titkára tett javaslatot az Országos Tanács elnökének és tagjainak megválasztására. Amikor felhangzik a javaslat: „Elnök Rákosi Mátvás”, felzög a hatalmas tapsvirág és éljenzés. A kongresszus küldöttei felállva, hosszú percekig éljenzik a Magyar Függetlenségi Népfront elnökét, Rákosi Mátvást. Ezután egyhangú lelkesedéssel fogadták el az Országos Tanács 81 tagjára vonatkozó javaslatot.

A Tanács elnökségében politikai, gazdasági és kulturális életünk számos vezetője, az ipari és mezőgazdasági dolgozók, az ifjúsági és műszervezetek képviselői foglalkoznak, többek között: Andics Erzsébet, Apró Antal, Bogárn József, Csaba István, Darvas József, Dobi István, Dögei Imre, Erdi Ferenc, Farkas Mihály, Gerő Ernő, Gyöngyösi János, Harustyák József, Jéboru Magda, Kádár János, Kállai Gyula, Károlyi Mihály, Kossa István, Köböl József, Kodály Zoltán, Mekis József, Marosán György, Nagy Imre, Négrádi Sándor, Ortutay Gyula, Pálffy György, Piros László, Rajk László, Rátkó Anna, Révai József, Rónai Sándor, Rusznyák István és Vés Zoltán.

Ezután ismét Rákosi Mátvás, az Országos Tanács elnöke emelkedett szólásra:

Tiszelt Országos Kongresszus! A kongresszus munkája befejezéshez ért. Megállapítottuk, hogy a kongresszus a magyar dolgozó nép: a munkások, parasztság és haladó értelmiség egységének és békevágyának magystrói megnyilvánulása volt. Egyben megnyilvánulása annak az etkökél akaratnak, hogy szilárdan, egyenesen folytassuk a megkezdett utat, a népi demokrácia bevált útját. A magyar demokrácia ingadozás nélkül, hűen, heytől a nemzetközi békefront vonalán, amelyet a hatalmas Szovjetunió és annak böles vezére Sztálin vezet. — Meg vagyok győződve, ha programunkat jól hajjuk végre, akkor ez a kongresszus új lapot kezd a magyar fejlődésben és a kongresszus után újra nagyobbakat és szabadabbak léphetünk előre. Innen kérem a magyar dolgozó népet, hogy támogasson bennünket munkánkban és fáradozásainkban. A Magyar Függetlenségi Népfront minden tagjának kívánjuk, hogy célkitűzését korszerűen teljes siker. A Magyar Függetlenségi Népfront első kongresszusát ezennel bezárom. (Percekig tartó taps és éljenzés.)

A kongresszus a Szózat hangjaival ért véget.

A tisztikar

A kongresszus bezárása után összeült a megválasztott Országos Tanács és megválasztotta a Népfront tisztikarát, amelynek tagjai a következők lettek: Elnök: Rákosi Mátvás, alelnökök: Dobi István és Erdi Ferenc, főtitkár: Rajk László, jegyző: Bares Sándor, pénztáros: Balogh Ferenc, elnökségi tagok: Balogh István, Harustyák József, Jéboru Magda, Kendé Zsigmond, Kovács Zsigmond, Kovács István, Marosán György, Nagy Dániel, Nonn György és Rácz Gyula.

Hatalmas felvonulás, lelkes ünnepek Debrecenben a márciusi évfordulón

Debrecen népe nagy lelkesedéssel ünnepelte az ötödik szabad Március Idusát, történelmünk legdicsebb napjának százegyedik évfordulóját.

A fellobogóztató város utcáin már kora reggel ünneplőbe öltözött, nemzetiszínű kokárdás emberek siettek a nagy márciusi felvonulás gyülekező helye, a Petőfi térre. Kilenc óra már valóságos embererdő fedte el a hatalmas terepet, mindenütt nemzetiszínű, vörös zászlókat lengtetek az egész dolgozó nép ügyéért.

A fellobogóztató város utcáin már kora reggel ünneplőbe öltözött, nemzetiszínű kokárdás emberek siettek a nagy márciusi felvonulás gyülekező helye, a Petőfi térre. Kilenc óra már valóságos embererdő fedte el a hatalmas terepet, mindenütt nemzetiszínű, vörös zászlókat lengtetek az egész dolgozó nép ügyéért.

Ezután elindult a hatalmas felvonulás. Kerékpáros RG-sor nyitotta meg a menetet, aztán a MÁV forgalmi fúvószenekar hangjaira honvéd és rendőr díszsereg vonult, utánuk a rendőrszázad fegyelmzett utoncá.

Március 15-e az ifjúság ünnepe az ünnepi menetben 15-20.000 ifjú vonult fel, a MNSZ és népi szervezetek zászló alatt. Munkástanácsok, kis ötagú csoportok, iskolák, kórusok, népi csoportok munkaruhában, kislapással a vállán. Egymás után vonult fel az iskolák ifjúsága, a tégla-kerti általános iskola apróságai, a Fazekas Mihály gimnázium öntudatos fegyelmelt sugárzó csapatát. Hatásos színtörténet volt a kis ütörök sok vilám csoportja, a gyermekváros dobzenekarral, a csapókerék furulyazenekarral vonultak fel.

Es sorra jöttek a dolgozó nép felől: munkások, paraszok, értelmiségiek. Minden debreceni üzem munkássága felvonult, a Hajlító Butorgyár csoportja előtt büszkén lobogtatták a fás-szakszervezetek lapot, vándorlászót. Először látuk a DEFOSZ zászlója alatt felvonulni a dolgozó parasztságot. Előttük vonulnak a mezőgazdaság jövőjének munkás-építői, a traktorosok. A hivatalok dolgozó is teljes számban jöttek, hatalmas csapat nyújtott a város háza, a posta, a vasút dolgozóinak menete. Egyetemi tanárok és egyetemi ifjúság együtt vonult a nagy márciusi menetben.

De szinte felDebrecen ott volt a felvonulásban: pártszervezetek, MNSZ-csoportok, a Debrecenben egyre inkább térő hódító nagy tömegszervezet, a Szabadságharcos Szövetség belülről vállalt felelősséget a város mozgású tömegel, a KISOSZ-ba tömörült kereskedők, a KIOSZ-ba tartozó iparosok. A menet méreteire egy jellemző adat: A Petőfi-térről akkor indult el az utolsó csoport, amikor a Negytemplom előtti téren már jávában folyt az ünnepség...

Hozzávetőleges becslés szerint majd 50.000 ember vett részt a páratlan márciusi felvonuláson. Debrecenben talán most volt az első alkalom, hogy több volt a felvonulók száma, mint a nézők. S ez a helyes...

A menet megkoszorúzza az Alföldi palota előtti szovjet hősi emlékművet és Kossuth szobrát. A Magyar Dolgozók Pártja nevében a szovjet emlékműre Barbal Kálmán, a Kossuth-szoborra Rajna József tette le az emlékezés koszorúját.

A felvonuló tömegek a Nagytemplom előtti téren sorakoztak fel. A díszmenet ekkor már megtelt a város és a vármegye vezetőivel.

A Himnusz akkordjait vezették be az ünnepséget. Pogácsás Antal nyitotta meg hatásos szavakkal az ünnepséget majd Ménécs János polgármester emlékedett szövegre.

Ménes János polgármester ünnepi beszéde

— 1848 dicsőséges szabadságharcát a magyar felszabadulás főpróbájának nevezhetjük — mondotta ünnepi beszédében Ménes János a terv részleteit, amelyek a város és a falu, az ipar és a mezőgazdaság életét gyökeresen megváltoztatja, eredményesebbé teszi. A Néprontnak azonban nemcsak az építési feladat, hanem a harcok felléptetése a fejlődésünk biztosítására a belső ellenség maradványait, a kulákok és a klerikális reakció ellen. A belső építő és harc feladatokon kívül külpolitikai téren is fontos tennivalók: vállalt a Népront: harcot a háborús uszítók, az imperialisták ellen, a békétáborban való felszervezés. Néphadseregünket újralközpontosítani kell ennünk, népünk legjobb feleivel kell megerősítendük, így válik az méltó örökösévé a 48-as honvédseregnek.

— Megingathatatlanul megyünk a haladás útján előre. Mellettkünk áll a nagy békétábor ereje, velünk a győzhetetlen Szovjetunió, vezet a haladás nagy harcossá, Sztálin! Utat mutat nekünk a magyar munkástanácsok és pártja és a magyar nép hőse vezére, Rákosi Mátyás. Az ő vezetésével a Magyar Függetlenségi Népront segít megvalósítani Petőfiék nagy eszményét, a független, szabad és virágzó Magyarországot! — fejezte be nagyhatású, sürű tapssal kísért beszédét Ménes János polgármester.

Zászlót kapott a debreceni honvédszázad

Kiss Ernő szavalt a Nemzeti dal, majd ünnepélyes, felemelő akkord következett: a MÁV műhely dolgozóinak áldozatkészségéből készült díszes zászlót adták át a debreceni honvédszázadnak.

Rajna József adta át Gömöri Viktor vezérőrnagyának a zászlót, beszédében rámutatott arra, „hazánk zászlót bármikor veszély fenyegetné a munkásság és az ország

dolgozó nép egy emberként! Melvédelmére!”

Gömöri vezérőrnagy beszédében hangsúlyozta, hogy a zászló is bizonyosságot ad, hogy a magyar nép átérzi: ez az ő hadserege. Igéretet tett arra, hogy a magyar honvédek minden erejükkel, teljes önfeláldozással tesznek eleget feladatuknak melyeket a dolgozó nép rájuk ró. A magyar néphadsereg együtt menetel a népi demokráciáért, a nagy Szovjetunió vezetésevel.

A Himnusz hangját közepette vette át Gömöri vezérőrnagy a zászlót, amely a következő pillanatban a honvédszázad élén lobogott.

ÜTÖRÖK KITÜNETESE

Az ünnepség további során kedves jelenetek következtek: Ménes polgármester izenhat kis ütöröknek, Nemes Bélának, Nagy Rozánának, Varga Istvánnak, Császár Ilonának, Vezendi Máriának, Könyves Tóth Albertnek, Nagy Margitnak, Udvarhegyi Margitnak, Csölta Lászlónak, Fényes Julíanának, Gáspár Katalinnak, Nagy Lászlónak, Lázányi Margitnak, Novák Mihálynak, Juhász Károlynak és Zádor Lajosnak adta át megérdemelt jutalmukat, emire azzal szolgáltak rá, hogy legjobb tanulóik iskoláikban az ütörök csapatukban. Ezután a Szt. Anna utcai fiúiskola „Vasvári Pál” ütörök csapatának adták át a Ságvári Endre-zászlót jó teljesítményük jutalmául.

Sárközy István zárószóval és a Köztársasági induló hangjával fejeződött be a debreceni nagy márciusi ünnepség.

A DIÁKSZÖVETSÉG ÉS ÜTÖRÖK ÜNNEPE

A Diákszövetség és az Ütörök március 15-én délután értékes műsorral megkapóan szép ünnepeket rendeztek a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság nyertesében, melyet zsűfőlétség megőrtött a közönség.

A Himnusz elnékedése után Soós Gyula hatásos szavalt a Petőfi „Nemzeti dal”-át. Keade László, a Diákszövetség főtitkára, megnyitó beszédében pártuzamot adott a 49-es ifjúság és napjaink ifjúságának feladatát közölte. A mai magyar ifjúság teljes szívvel csatlakozik az országépítő programhoz, mely Rákosi Mátyás vezetésével minden haladó erő összefogásával építi a szocializmust Magyarországon.

Ezután a MEFESZ színjátszó gárdája kitűnő előadásban mutatotta be a „Forradalom a Nemzeti Színházban” c. szabadságharcokabeli életképet. Nagy sikere volt a MEFESZ táncosport verbunkolásának, melyet Szilárd János vezetésével szívesen nem alkortézés mellett adtak elő.

Az előadás egyik legsikerültebb száma volt a Kálmán-téri általános iskola Utörök Énekkara által Szigethy Gyula énektanár vezetésével előadott Kodály: „Utörök induló” és Halmos: „Ifjúsági induló”-ja. A Diákszövetség színjátszó kórusa, szép előadásban játszották a „Királykergetés Debrecenben” c. darabot, mely a detronizáció történelmi jelenetét vízi színpadra igen hatásosan.

Hatalmas sikere volt Almási Miklósné „Zászlók beszédek” c. finom poétikus színművének, melynek keretében az Utörök nagy sikerrel, őszinte tetszés mellett adták elő táncszámokat.

Bádn Barna sok tapssal fogadott szavalt a MEFESZ kórusa a Marsallás és Internacionálé énekelte. A közönség lelkesen megtapsolta a Hubai Barna vezénylettel éneklő kórus. Tomboló sikere volt a Diákszövetség táncosportja által előadott orosz katonatáncok. A Diákszövetség kórusa Zsádon Antal kitűnő dirigálása mellett adta elő a „Por a világra” és „Nemzeti fény” számokat. Nagy Margit ütörök finom átéléssel szavalt a József Attila „Patali élet induló” c. versét. A nagyszerű előadást a köztársasági induló elnékedésével ért végre.

Díszelőadás a Csokonai Színházban

Este a Csokonai Színházban díszelőadást rendeztek. Az Egyetértés Dalkör Szigethy Gyula vezénylettel a Himnusz adta elő.

Dr. Asztalos Sándor kultúrátácsnok mondott ünnepi beszédet. Rámutatott arra, hogy Debrecenben uralkodott egy lokálpatrióta, reakciós félfogás, amely 1849-et Debrecennek akarta kiszajlítani. Pedig a szabadságharc az egész magyarság és a világ minden nyomottjainak ügye volt. Debrecen nem büszkélkedhetik, mert éppen itt tiltották be az akkori reakció emberrel Ténésos lapját, a kezdődő magyar proletáriátus lapját. Ez a proletáriátus kemény radikálisizmussal jelezte a szerepet játszott a szabadságharcban. Kossuth köve-kezes szabadság-küldelme, a honvédsereg harca, a hazafias összefogás és a nincsteleneknek az elnyomás alól felszabadulni vágyása az összetevői a szabadságharcnak. Dr. Asztalos Sándor beszédének befejezésétől méltatta a Néprontban összeügyelt nemzeti erőt és rámutatott arra, hogy a ma küzdelmében a Szovjetunió vezetésével kialakult békétáborban a helyünk.

A nagyhatású beszéd után mű-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. III. 17.

sor következett. Kiemelkedett ebből Solti Bertalan és Thurzó Gyula tolmácsolásában a „Bánk bán” halhatatlan forradalmiságú Tborc-jelenete. G. Szabó József éneke, a fiatal baritonista a „Bánk bán” borbálját adta elő tomboló sikert aratva. Kormos Lajos a Nemzeti dal szavalt, kiforrott művészetével. Végh Klára népdalokat énekelte, P. Puska Sándor pedig a „Bánk bán” nagy árláját. Az énekesszámokat Rubányi Vilmos zeneigazgató kísérte zongorán. A Maxim Gorkij kultúrcsoport Vándor Kálmánnak Petőfi életéből vett színdarabját adta elő. A hatásos alakításokra jó lehetőségek: add, ügyes színpadi technikájú darabban a kíméleti dolgozók sorából kikertült kultúrcsoport tagjaitól egészen elsőrendű teljesítményt kaptunk. A közönség melegen ünnepelte a kultúrcsoportot.

Szabadság-bál

Este az Arany Bikában jól sikerült „Szabadság-bál” fejezte be az ünnepet. Az alacsony megállapított belépődíj lehetővé tette, hogy a kislétszámú dolgozók is előjöhessenek mulathassanak az ünnepen. Vidám hangulatban a reggeli órákig állt a bál.

Fairtásért és vetésterületi adat beszolgáltatásának elmulasztása miatt elítélt kulákok

A debreceni rendőrség, mint kihágási büntetőbírósg Orosz János nyírabrányi lakost, 50 holdas kulákot, aki engedély nélkül termelt ki lát, 24.000 forint pénzbüntetésre ítélte, amit nemfizetés esetén hat hónapi elzárásra változtatnak át. Orosz János fairtását a DEFOSZ hajdúmezei szervezete leplezte le és jelentette fel a rendőrségen ezzel is bizonyítva, hogy a dolgozó parasztság tömegszervezete éber és érzékeny a nép érdekei fölött.

Pinczés János Elep 98. lakost, 100 holdas kulákot, aki a vetésterületi statisztikai adatok beszolgáltatásának elmulasztása miatt 20.000 forint pénzbüntetésre, amit nemfizetés esetén 5 hónapi elzárásra változtattak át, Nagy Sándor 50 holdas kulákot, Kőssilyszeg 6. lakost pedig ugyancsak a vetésterületi statisztika benyújtásának szabotálása miatt 16.000 forint pénzbüntetésre ítélte a kihágási büntetőbírósg. Nagy Sándor büntetését nemfizetés esetén 4 hónapi elzárásra változtatják.

Pinczés János Elep 98. lakost, 100 holdas kulákot, aki a vetésterületi statisztikai adatok beszolgáltatásának elmulasztása miatt 20.000 forint pénzbüntetésre, amit nemfizetés esetén 5 hónapi elzárásra változtattak át, Nagy Sándor 50 holdas kulákot, Kőssilyszeg 6. lakost pedig ugyancsak a vetésterületi statisztika benyújtásának szabotálása miatt 16.000 forint pénzbüntetésre ítélte a kihágási büntetőbírósg. Nagy Sándor büntetését nemfizetés esetén 4 hónapi elzárásra változtatják.

Gázmérgezés a Csapó utcában

Varga Elvira 23 éves lány a Csapó utca 1. számú ház egyik III. emeleti lakásának konyhájában gázzal megmérgezte magát. Mire a bezárt ajtó, melynek résein fojtó gáz ömlött ki, felkészítették, a fiatal lány meghalt. Bücsütelelet hagyott hátra Püspökladányban lakó édesanyjához címezve, melyben közli, hogy tettéért senkit nem terhel a felelősség. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Rendület a rendelkezési állományba helyezett közalkalmazottakról

A kormány rendeletét adta ki, amelyben a közszolgálati alkalmazottak s azok hozzátartozói ellátását szabályozó rendelkezések módosításáról szóló 1934. I. tc. 2. §-a 2. bekezdésének a) pontja helyébe ezt a rendelkezést lépette: A hatályban lévő jogszabályokban meghatározott eseteken felül szabályszerű elbírás alá kell vonni azt, akiknek szolgálatára a közszolgálati ellátása céljából szükség nincs, ha a rendelkezési állomány-

ba helyező határozat következő 3 hónapon belül más állásba, illetőleg szolgálati beosztásba nem helyezték el.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt kutba ugrott

Sipos Gábor 58 éves dohánygyári munkás Dézsi András utca 5. sz. alatti lakása udvarán levő kutba ugrott. Az öngyilkosságot hainál 5 órakor követte el s azt családtagjai csak reggel 9 óra után, amikor vizet akartak húzni a kutból, fedezték fel. A nyomozás megállapította, hogy Sipos hosszabb ideje betegkedett s ezért követte el az öngyilkosságot.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni Földműves Szövetkezet értesíti azokat, akiknek árpavelőmagra előjegyzésük van és erre szükségük van a vetőmag átvételére március hó 20. napjáig jelentkezzenek a debreceni Földműves Szövetkezetek igazgatóságánál a Huszárlaktanyába. Ha az átvétel saját pénzükből gemmikeppen sem tudják megoldani, ha rendelkezlen tartozásuk a hitelszövetkezetnél nincs, fedezet nyújtása mellett hitelt kaphatnak a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelszövetkezetnél Debrecen Vörös Hadsereg útja 9.

Lucerna és löhere mag is megtehető, tehát mindazok akik igényelték váltásuk ki a Hitelszövetkezetnél az utalványt és azzal, valamint szákkal jelentkezzenek, lehetőleg minél előbb vigyék el a vetőmagot.

Egyéb gazdasági magvak is igényelhetők a Földműves Szövetkezetnél, például: tavaszi búkköny, keserű csillagúrt (Zöldtrágyázásra) szudáni mag stb.

Ismételtan kérjük, hogy akik előjegyzettétek az árpavelőmagot és mind azon dolgozó parasztiok akiknek erre szükségük van legyenek az április hó 20. napjáig az árpavelőmagot elszállítani a Földműves Szövetkezetnél, mert későbbi időpontban ezen vetőmagot tekintve az idő előrehaladottságára nem tudjuk biztosítani.

* Minden héten lehetőleg szerdáiig vásárolj meg tete szelvényvedet.

MOZIK mai műsora:

APOLLO

Allet az emberben! Milliók a néci pokolba

Utolsó állomás

(Auschwitz) Lengyel filmyírtás új remeke

VIGSZINHÁZ

Vég magyarul beszélő szovjet film!
Egy nagy ember izgalmas életregénye

Dr Pirogov

Ma utoljára!

Bárdy Bella, Tazsny Fekete Mária, Ajtay Andor, Csorba Gyula magyar filmje

METEOR

Két lány az utcán

Előadások: Apollo és Vigszínház: 4, 6, 8 órák.

Meteor: 4, 6, 8, 10 órák.

Lássa meg az ország-világ, mi terem a Hortobágyon

A hortobágyi állami gazdaság dolgozói elfogadták a mezőhegyesi versenykivívást

A Hortobágyi Állami Mezőgazdasági Nemzeti Vállalat központjához a híres hortobágyi csarda mellett vezet az út, amelynek valamikor az egyiptomi király, a welszi herceg és egyéb milliósok voltak a vendégei.

Valamikor az úri vadászok tanyája volt itt, de mégsem ez volt a Hortobágy fénykora. Az most kezdődik az állami gazdaság munkája nyomán. Rajnák Ferenc igazgató vezetésével nagyarányú építő munka folyik a mezőhegyesi Vállalatnak. Ennek a Mezőgazdasági Vállalatnak üzemtervét a múlt héten ismertettük részletesen, most arról számolunk be, milyen lelkes munkakedvvel fogadták a mezőhegyesi versenykivívást.

TERVSZERŐ MUNKA, JOLET, EGÉSZSÉG...

A hétköznapi szorgos munkája folyik mikor megérkezünk. Búgnak a traktorok, üjlásként egyszerre 2 velegépet vontat egy traktor. A lökőmóly erejét is igénybe vették a tavaszi vetéshez, nem árt a munka a tenyészállatoknak, erősebb, edzetlenebb lájtát fognak így nevelni. Egy másik díttáris láthatunk az advaron: elkészült az első juhfejő kalada. Az öreg hortobágyi juhászok ugyan idegenkednek még ettől a modern eszköztől de Cserháti István, a juhtenyésztő brigád vezetője megmagyarázza nekik, hogy ebben a bírká fejés közben abrakot leap, sokkal több és tisztább tejet fognak így termelni. Sok-sok kaloda készül még, hiszen 5.000 anyajuh van a karámban.

A marhastállóban is kifogástalan rendet látunk. Jótáplált, pirosarka fiatal tehénnek hevernek a szálmán. Fejősapkás, fehérköpönyves fiatal emberek vizsgálják a hűtőháza. Bakteriummentes, ceceemléknek való tejet szállítanak Debrecenbe. 14 tehén gondozása jut egy emberre.

Piroségéből készült épületeket ácsolnak néhány méterrel arrább. Sűrűs a munka, mert pár nap múlva megérkezik Hollandiából 1.000 darab kiscsikre.

A munkásokat is megtekintjük, omeletes ágyak, mosdó, könyvtár, világos ablakok, széles, kényelmes berendezés. Egészséges, jókedvűek itt az emberek, nemcsak a környékbeli falvak munkásainak az a vágya, hogy ide jöhessenek dolgozni. Jelenleg 200 munkás dolgozik az állami birtokon, de ezek száma állandóan növekedni fog, hiszen a 34.000 holdas határból még csak 5.000 holdat törték fel.

KELEŐ IDŐBEN, MEGFELELŐ MÉLYRE VETIK A MAGOT

Estelele egymásután érkeznek be a munkások a kultúrterembe, hogy megtárgyalják a mezőhegyesi versenykivívást. Kelemen Mátyás MDP átkar üdvözlö a megjelenteket, azután a hajdúmezei DEFOSZ központi kiküldöttje Neozits szaktárs emelkedik szófőlére.

— Magyarországon a múltban is voltak nagybirtokok — mondotta nagyhatalmú beszédében —, de ott nem tudott közösségi szellem kialakulni, mert a vezetők és a munkások nem értették meg egymást. Most tudjuk, hogy az az ország a miénk magunknak dolgozunk. Ez a Nemzeti Vállalat demokráciánk egyik láncszeme, több ilyen láncszembe belkapcsolódva. Vállaljuk az építő munkát, több, jobb eredménnyel akarjuk emelni az élet színvonalát és kívánjuk a békét.

Mezei József a DEFOSZ járási titkára arról beszélt, hogy a múltban is voltak versenyek, de az a tőkések és kúliakok versenye volt, hogy melyik tudja olcsóbban megvásárolni a munkásokat.

— Ma 6.000 munkásbrigád áll versenyben, de most nem úgy kell dolgozni, hogy az emberi szervezet megrokkonjon belé. Mi 60 éves korban is felelősséggel felel, egyenes hátal akarunk járni, a ezek a munkások nem ingyen, nem ajándékba kívánják a több munkát. Természetes, hogy aki a normát túl teljesíti, többet keres.

Horváth László gazdasági felelős a versenytervet ismerteti és részletesen kifejti mennyiben küldöttük eddig a mezőhegyesi és a hortobágyi viszonyok.

— Mezőhegyes 200 év óta állami birtok, a hortobágyi pedig új vállalat. A mezőhegyesi földje kataszteri tiszta jövedelme 20—25 aranykorona, a Hortobágyé csak 5 aranykorona. Az itteni éghajlat igen száraz, de ha esik az eső, napokig nem lehet kimenni a földre. Mégis vállalkozunk, mert a verseny nemcsak a terméseredmény, hanem a szorgalom dönti el. 3.600 kat. hold tavaszi vetésterületünk. A mi számunkra az is előny, ha kellő időben, megfelelő mélységre vetjük a magot és mindig igyekezzünk tökéletes munkát végezni.

VALLALJUK! SÖT TULTELJESITJÜNK!

Rajnák Ferenc vállalatvezető felolvassa a mezőhegyesi versenykivívást és hozzászólásokat kért, végül felvette a kérdést: vállalják-e Hortobágy dolgozói ezeket a feltevéteket?

— Vállaljuk! Söt tültelesséjük! — kiáltották egykarattal. Egymásután sorba felszóltak a brigádvezetők válaszként felhíva-

Varga Jenő nyílt levélben utasítja vissza a háborús uszítók rágalmaikat

Moszkva. A Pravda keddi száma Varga Jenő nyílt levélét közli, amelyben Varga leszögezi, hogy a fekete reakció lapjai, az új világháború uszítóinak rádiói és folyóiratai az utóbbi időben különböző rágalmozó híreket terjesztettek róla és azt állították, hogy nyugati felé orientálódik, támogatja a Marshall-tervet. Ilyen és hasonló koholmányokat terjesztettek a nyugati háborús uszítók, Hitler és Góbbels példáját követve az angol-amerikai háborús uszítók tudják, hogy országunk politikai szemponthoz öntudatos dolgozó szembelénykednek a szocializmus elleni háborúval és a kizsákmányolók érdekeit szolgáló háború esetén készek lesznek támogatni a szovjet hadsereget, mint felszabadítókat a pénzügyi oligarchia igája alól. Mégis makacsul azt állítják, hogy a Szovjetunióban is vannak bizonyos támogatóik. Hasonló módon rágalmozó engem is, írja Varga Jenő nyílt levélében.

Százezer ifjú ünnepi fogadalmá Budapestén

Százezer esztendővel ezelőtt a magyar ifjúság a Nemzeti Múzeum előtt esküdtél a magyar szabadságnak, amelyért a forradalom szabadságharcában hőiesen harcolt. 1949 március 15-én százezer magyar ifjú és leány tett fogadalmat a Hősök Terén, a magyar népi demokráciára, a szocializmus építése és a magyar dolgozó nép vezérére, Rákosi Mátyás mellett.

A disztribúción Szakassits Árpád köztársasági elnök, Dobó miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Nagy Imre házelnök mellett többen közéleti vezetők és külföldi vendégek foglaltak helyet, köztük a bolgár küldöttség tagjai.

A „Talpra magyar” után az ifjúság fogadalmat tett, amelyet Non György olvasott fel:

— Fogadom — hangzik a fogadalm —, hogy követni fogom az 1848-as márciusi fiatalok szabadságharcos példamutatását: népemnek, hazámnak, a magyar köztársaságnak hűséges munkása és harcos szabadságának, függetlenségének védelmére felkészülök. Követem a Szovjetunió ifjúságának példáját, harcos tagja leszek a szabad népek békéjéért küzdő tábornak.

— Szorgalmas tanulással gyarapítom ismeretemet, felkészülök a rám váró nagyszerű feladatokra. Tudom, hogy csak a népet szerető, bátor, szorgalmas, művelt fiatal lehet építője a szocializmusnak. Munkával, harccal és tanulással küzdök népünk és az egész világ dolgozóinak békéjéért, szabadságáért, jobb jövőjéért. Büszkén követem népünk, ifjúságunk, nagy vezetőjét és tanítóját, Rákosi Mátyást.

A fogadalmat elhangzása után Farkas Mihály honvédelmi miniszter szól az ifjúsághoz. Arról beszélt, hogy 1848 egyetlen helyes továbbfejlesztése a szocializmus építése. A magyar fiataloknak abban kell látnia életcélját, hivatását, hogy szociálisra szedje az új vilá-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. III. 17.

ra és elmondották, milyen tervek alapján indulnak a versenyre. Az egészet összegezve megállapítottuk, hogy kb. 10—12 százalékkal túllépték a mezőhegyesiek feltételeit és egyben kihívták versenyre a bábolnai, nádorpusztai és ohati nemzeti vállalatot.

Vig János írta megállapította, hogy a mezőhegyesiek felhívásában nem szerepel az az adminisztrációs verseny. O az első, aki kihívja az összes gépállomás és mezőgazdasági N. V. irodái dolgozóit.

A gyűlés táviratilag üdvözölte Rákosi Mátyást és a Mezőhegyesi Állami Mezőgazdasági N. V. dolgozóit.

Bizakodva, jókedvűen osztoztak szét az emberek.

— Há! lássuk! Rajtunk nem múlik. Lássa meg ország-világ, mi terem a Hortobágyon, ahol leszállottak a lóré! és traktorra ültek a csikók.

Csak hazafelé jövet jut eszünkbe, hogy nem láttunk egyetlen karkit, kulacsot, de még lobogós ingujjat sem. Nincs már itt semmi romantika. Ennél sokkal többet láttunk: lüktető tempójú, nagyvonalú, építő munkát!

Ortutay Gyula két esztendeje a kultuszminisztérium élén

Két esztendeje, annak, hogy Ortutay Gyula, a Független Kisgazdapárt sorából a kultuszminisztérium élére került kiváló tudós intenzi a magyar népi demokrácia kulturális és közoktatási ügyeit.

Ortutay Gyula munkássága ma radandó nyomokat hagyott a magyar tudományos életben és a rádió fejlesztésében is. Mikor a magyar kultúra legfőbb örhelyére került, mindjárt új szellemet vitt oda és két esztendő munkásságát jelentős eredmények nagyvonalú alkotások sorozata jelzi. A demokratikus köznevelődés, a kulturális és iskolai nevelés terén két nagy elője: Horváth Mihály és Eötvös József nyomdokain azok hagyományainak folytatója lett.

Az általános iskola fejlesztése, a dolgozók iskolája, az iskolák államosítása jelzik merőföldkövekként Ortutay Gyula munkásságának egy egy jelentős állomását. A Szovjetunióval és a szomszédos népi demokráciákkal kötött kulturális egyezmények: mind a magyar művelődés, haladás nagy ügyét szolgálják. Ezek a kulturális egyezményekkel egészséges baráti és művelődési kapcsolatokat épített ki a szom-

sédes államokkal, kiépítette az elmélyítette a kelet-európai szellemi együttműködést.

Ortutay Gyula kultuszminiszter nevéhez fűződnek az új, olcsó és haladás szellemében megírt iskolai tankönyvek és az a nagy jelentőségű kezdeményezés, hogy a munkássztyál és a parasztság fial sorából minél szélesebb tömegek kerüljenek be az iskolák felsőbb osztályaiba. Új szociális összetétel kialakítását hirdette meg, hogy a tanulás ne egyes osztályok kiváltsága legyen, mint a múltban, hanem a munkásság és parasztság tehetséges fiataljait az új szellemi vezetők zömét. Minden tevékenysége, minden alkotása maradéktalanul népünk szellemi felemelkedését szolgálta, amint hogy ezt szolgálta a minisztersége előtti időkhben, mint a magyar néprajz és esztétika iránt való tudósa, a magyar rádió irányítója és a felszabadulás után ugyiszóvan rádióéletünk újítóremtője.

Ortutay Gyulát, a Független Kisgazda Párt, a Néprönt és az egész magyar közvélemény igaz örömmel és szeretettel köszönti minisztersége kéteves évfordulója alkalmából.

Jó hatása volt a tegnapi esőnek

Az ország minden részéből beérkezett jelentések szerint a tavaszi esőzések hatására a téli szárazság miatt már sárgulni kezdő őszi vetések felüdültek és gyors fejlődésnek indultak. Még abban a néhány vármegyében is ahol fagykáról tartottak, az eső után teljes erővel megindult az

újra sarjadzás. A március 14. és 15-én lehullott csapadék ország átlagban 10—12 mm-re becsülhető. Az eső után a tavaszi talajfelkészítés és vetési munkálatok úterre meggyorsult. A már elvetett tavasziak csírázása erőteljesen megindult.

Váry Albert tanuvalomása az orgovánny bünperben

A szerdai folytatolagos tárgyalás n a neboróság Váry Albert volt koronabiztoshelyettesét hallgatta ki. 1921-ben bízták meg az orgovánny gyilkosok ügyében való nyomozás vezetésével — mondotta Váry tanuvalomásában —, de hamarosan kialakult benne a kép, hogy a különítmény verengéseiről Horthy felelős. Az ő utasítására akadályozták a helybeli hatóságok a nyomozás munkáját. Amikor ennek ellenére a nyomozás olyan stá-

diumba jutott, hogy Francia Kís Mihályt letartóztatták volna, — Horthy amnesztíziája felmentést adott a gyilkosságokra és végleg megbénította a nyomozást, Horthy későbbi kormányai is azonosították megakart Horthynak a gyilkosságokat pártoló magatartásával amire jellemző, hogy Gómbó Gyula magas pozíciót jutaltott annak a Héjjasnak, aki maga 63 gyilkosságot ismert be.

Első ízben ítélték a törvényszék az új törvény szerint büntethető tiltott határátlépési ügyben

A múlt évben jelent meg az a törvény, amely szigorúan bünteti azokat, akik a határon jogtalanul átvélnek nélkül lépnek át, vagy megkísérlik az átlépést és ugyancsak büntetik azokat, akik azt elősegítik.

Az új törvény alapján került a bíróság elé Kelemen Sándor csegeri lakos, aki 300 forint ellenében három fiatalkorut csempészte át a román határon. Három győri fiatalkorut, akik már sokféle csavarogtak, Győről megszöktek. Előzőleg az egyik meglapta apját, 5000 forintot vett magához és két másik fiatalkorutársával együtt elhatározták, hogy Romániába szöknek Csegeren két napig mulattak, „nyulvacsorát” rendeztek, az 5000 forintból 3000 forintot elszórakoztak.

maid megfogadták Kelemen Sándor és az 300 forint ellenében átvitte őket a határon, megmártatta hol kell átmenni, és is kísérték őket. A három fiatalkorut át je szöktött, de 7 kilométerre a határtól a román hatóság elfogta őket, kettőt vissza kísérte a magyar határra, egyet ott tartották és vettek őrizetbe. Így derült fény Kelemen szerepére, ki őrizetbe vettek. A törvényszék dr. Székely István tanácsa első ízben alkalmazta az új törvényt, amely bünteti azt is, aki megédekszik a határ engedély nélküli átlépésében és Kelemen 3 havi fogházra ítélté jogerősen. Kelemen ellen külön eljárás is indul, mert a szökevényeknek 5000 lejt szerzett 600 forint ellenében. Ezért a fővárosi váltabíróság elé kerül.

A moszkvai magyar nagykövet fogadóestje

Moszkva. Molnár Erik Magyar ország moszkvai nagykövete kedden a magyar nemzeti ünnep alkalmából fogadóestet rendezett. A fogadóesten megjelent Gromiko és Zorin külügyminiszterhelyettese Bug Janin tábornagy Gorkin, a Legfelső Tanács Elnökségének titkára, Szabanov egészségügyi miniszterhelyettes, Kumišin külkereskedelmi miniszterhelyettes, Zamerczev altábornagy. Zúlev budapesti katonai attasé és a Szovjetunió számos más közeleti kiváltsága. A moszkvai diplomáciai testület tagjai között megjelent a fogadáson az ezidőszent Moszkvában tartózkodó koreai kormányküldöttség is.

Hosev szovjet konzul jókívánásai a szabadságharc évfordulóján

Mihail Hosev, a Szovjetunió debreceni konzulja levelet intézett Ménes János polgármesterhez.

„A magyar nemzet 1848 évi nagy forradalmának évfordulója alkalmából üdvözölöm Ont és az Irányítás alatt álló város lakosságát. Kérem, tolmácsolja a város lakosságának jókívánásaimat a nemzeti ünnep alkalmából.

Mihail Hosev, a városi tanács tegnapi ülésen felolvasta a szovjet konzul levelét. A tanács nevében a polgármester levelben köszöni meg Hosev konzul jókívánásait.

— A találatos foto szelvényeidet ne dobod el, mer: összegyűjtve azok kat vizaszdíjban részeseülhetsz.

— Szabadságot tanft és lakást szerél Papp Géza női model színelő Szendrő Anna u. 12. üzlet.

